

УДК 656.073.7

Ануліч А.О.¹, Кіріцева О.В.²

¹студ. гр. 3-24-ОМП-М ДВНЗ «ПДТУ»

²старш. викл. ДВНЗ «ПДТУ»

ВПЛИВ ІНФРАСТРУКТУРНИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА АГРАРНУ ЛОГІСТИКУ В УКРАЇНІ

На сучасному етапі стрімкого розвитку аграрних ринків та технологій налагоджена логістика є одним із ключових факторів забезпечення конкурентоспроможності аграрного бізнесу та ефективного задоволення потреб споживачів. Після початку повномасштабної війни Україна зіткнулася з серйозними викликами у сфері аграрної логістики, зокрема через блокування морських портів, пошкодження транспортних шляхів та зміну традиційних маршрутів експорту. Своєю чергою це призводить до ситуації, коли перевезення продукції автомобільним транспортом набувають особливого значення. Тому потребує більш детального вивчення питання аналізу впливу інвестиційних проєктів з розвитку автомобільних шляхів. Це напряму впливає на конкурентоспроможність ланцюгів постачання в аграрному секторі.

Загальновідомо, що якість дорожнього покриття та розгалуженість мережі автомобільних шляхів, пливає на якість та кількість надання логістичних послуг на автомобільному транспорті. Особливо важливо це в

сільськогосподарському секторі, адже фермерські господарства часто знаходяться віддалено від основних транспортних артерій і це має критичний вплив на вартість та ефективність перевезень їхньої продукції.

Тому часто саме автомобільний транспорт є єдиним доступним засобом перевезення аграрної продукції. Чим краща інфраструктура доріг, вища якість та щільність мережі автомобільних шляхів, тим вищою буде ймовірність своєчасного ввезення продукції у значних кількостях та у найкоротші терміни. Розвинена дорожня мережа сприяє реалізації концепції "від дверей до дверей", що мінімізує ризики псування продукції, потребу в додатковому зберіганні на проміжних пунктах і, як наслідок, знижує загальну собівартість перевезень. Крім того, це відкриває нові можливості для розширення географії поставок. Однак недоліки у стані доріг, зокрема їх відсутність, пошкодження або недостатня розвиненість, можуть створювати значні проблеми. Серед них збільшення часу перевезень, підвищення ймовірності ризику поломки транспортних засобів та гіпотетична необхідність перевалки вантажу. Такі ситуації можуть знижувати ефективність логістичних процесів та підвищувати їхню вартість.

Для дослідження впливу інвестицій в дорожню інфраструктуру на конкурентоспроможність ланцюга поставок в аграрному секторі України були використані дані Державної служби статистики України, Державного агентства автомобільних доріг України та профільних міністерств про об'єми інвестицій в дорожню інфраструктуру та вартість сільгосппродукції за період з 2015 по 2023 роки.

Таблиця 1 – Річне співвідношення вартості сільгосппродукції від суми інвестицій у будівництво доріг

Рік	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Об'єм інвестицій в дорожнє будівництво, млрд грн (у цінах 2021 року)	49,9	28,3	30,3	55,8	65,5	101,2	105,1
Рік	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Вартість продукції сільськогосподарського сектору, млрд грн (у цінах 2021 року)	1170,5	1266,5	1284,3	1154,5	1344,3	1004,2	1115,5

Варто зазначити, що затримка у два роки викликана середнім часом реалізації об'єктів дорожнього будівництва. Після побудови графіку на основі заданих параметрів отриманий коефіцієнт кореляції склав приблизно 0,83, що свідчить про досить сильний зв'язок між двома розглянутими показниками та достатню адекватність моделі

Проекти, реалізовані за підтримки держави та міжнародних фінансових організацій, сприяли покращенню транспортного сполучення між регіонами, зменшенню диспропорцій у їхньому розвитку, збільшенню обсягу реалізації та підвищенню рентабельності продукції сільського господарства. Таким чином, можна припустити, що інвестиції у розвиток автомобільних доріг є одним з ключових елементів для підтримки логістичних ланцюгів у сільськогосподарській галузі, що може забезпечити стабільність поставок і підвищити конкурентоспроможність регіонального агробізнесу. Проте на даний момент це питання повністю не вивчене, а тому потребує подальшого детального дослідження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Державна служба статистики України. Електронний ресурс: <https://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 12.03.2025р.)
2. Герелиця Р.О. Особливості транспортної логістики підприємств АПК / Р.О. Герелиця // Формування стратегії розвитку регіонального АПК: матеріали 4-ої міжфакультетської наук.–практ. конф. молодих вчених, 30 травня 2008р. Житомир, 2008. С. 187–189
3. Компанія PRO CONSULTING. Електронний ресурс: <https://pro-consulting.ua/ua/> (дата звернення 13.03.2025р.)